

Fornyings-, administrasjons- og
kirkedepartementet
Postboks 8004 Dep
0030 Oslo

postmottak@fad.dep.no

Deres ref

Vår ref.
201300332-2

Saksbehandler
Terje Karterud
Arnstein Vestad

Dato
13.09.13

Endring av eForvaltningsforskriften

Vi viser til e-post av 11. juni med høringsnotat.

Innledning

Etter forslaget skal digital kommunikasjon bli førstevalget i kommunikasjonen mellom den enkelte borger og offentlig forvaltning. Notatet stiller en del spørsmål som høringsinstansene blir bedt om komme med innspill til.

Innledningsvis vil vi få bemerke at eForvaltningsforskriften er hjemlet i forvaltningsloven og ESignaturloven. Konsekvensen av dette er at forslagene ikke vil gjelde for domstolenes virksomhet, jfr. forvaltningsloven § 4 første ledd bokstav a. For Domstoladministrasjonen og de organ vi er sekretariat vil derimot forslagene gjelde fullt ut.

Vi vil i tillegg få opplyse at Domstoladministrasjonen arbeider med å utvikle elektronisk muligheter for elektronisk kommunikasjon mellom domstolene og parter/prosessfullmektiger. I den forbindelse vil det være naturlig for oss å se hen til en del av de valg som gjøres i arbeidet med ny eForvaltningsforskrift. Vi er i den forbindelse klar over at når ordningen settes i verk på generell basis, må det vedtas bestemmelser med tilsvarende innhold som forslag til eForvaltningsforskrift, men med hjemmel i domstolloven.

Ansvarsforhold

Her peker departementet på at henvendelser til personer som er trusselutsatte og bor på skjermet adresse ikke kan sendes gjennom systemet fordi adressen er gradert fortrolig eller strengt fortrolig.

Domstoladministrasjonen er enig dette prinsippet, men vil få peke på at dette kan være vanskelig å etterleve i alle sammenhenger. En person kan være i kontakt med forvaltningen i mange sammenhenger, og vil i den forbindelse gjerne oppgi sin adresse fordi dette er nødvendig for å kunne få svar fra forvaltningen. Med mindre det gjøres spesielt oppmerksom på det, vil forvaltningen normalt ikke vite at den adresse som oppgis er gradert.

I en del sammenhenger vil adresse være et av flere kriterier for forvaltningen når den skal vurdere henvendelsen fra privatpersoner, mest typisk ved opptak til barnehage eller ønske om bytte av skole. Men også i andre forbindelser kan adresse spille inn ved vurderingen. Det er derfor viktig at forvaltningen har adressen der dette er nødvendig. Departementet bør derfor tenke nøye gjennom hvordan man skal løse spørsmålet knyttet til skjermede adresser for å hindre at opplysninger som er gradert fortrolig eller strengt fortrolig kommer på avveie samtidig som de organ som har brukt for den fysiske adressen i sin saksbehandling får tilgang på denne.

Tildeling av digitale postkasser

Det er bedt om spesiell tilbakemelding på om personer som ikke selv oppretter digitale postkasser etter en tid skal få tildelt digital postkasse fra det offentlige.

Domstoladministrasjonen innser at dersom man ønsker å oppfylle de visjoner som ligger til grunn for endringene i eForvaltningsforskriften, bør man etter en tid tildele alle innbyggere en digital postkasse.

På den annen side er det en stor del av befolkningen, helst godt voksne personer, som har meget begrenset kontakt med forvaltningen i løpet av året. For mange i denne gruppen vil den årlige kontakten med offentlige organ være begrenset til selvangivelsen og skatteoppgjøret som i dag er tilgjengelig via AltInn. Med mindre det gjøres en omlegging og endring av regelverket slik at skattemyndighetene vil følge den nye eForvaltningsforskriften, vil Domstoladministrasjonen frarå at personer etter en tid blir tildelt en digital postkasse fra det offentlige.

Årsaken til dette er at dersom det tildeles digitale postkasser til personer som ikke er i kontakt med forvaltningen, vil de ikke forholde seg til den meldingen de får om at de er tildelt digital postkasse. Når postkassen blir tatt i bruk, først kanskje flere år etter at den er tildelt, vil de få store problemer med å hente ut det som ligger i den digitale postkassen. Enten fordi de har glemt nettadressen, passord eller andre nødvendige opplysninger for å komme inn i postkassen. Vi vil i den forbindelse understreke de motforestillinger departementet selv tar opp i nest siste avsnitt under punkt 4.5 i høringsnotatet.

Bruk av mottakers digitale postkasse

Det legges opp til at dersom en person gis tilgang til en annen persons digitale postkasse, så skal denne fullmakten registreres. At det må gis fullmakt i slike tilfelle er juridisk korrekt.

Vi frykter imidlertid at dette lett kan bli en papirbestemmelse. Når en person logger seg på med riktig PIN-kode, passord og eventuell annen ikke-biologisk identifikasjon, er det umulig for leverandøren å vite hvilken person som sitter ved tastaturet. I tillegg vil man oppfatte det som unødvendig byråkratisk dersom man ber noen i familien eller nær omgangskrets følge med på postkassen i forbindelse med fravær hvor man venter et brev og ikke har mulighet til selv å følge opp.

Det som er viktig å registrere, er permanente fullmakter, typisk fullmakt til verger og hjelpeverger. Personer som har verger og hjelpeverger kan henvende seg til det offentlige på egen hånd uten at vergen er klar over det. Da er det viktig at verge/hjelpeverger kan se

svaret fra forvaltningen og eventuelt gjøre forvaltningen oppmerksom på at den som har sendt henvendelsen er under vergemål dersom det skulle være aktuelt.

Bytte av postkasseleverandør

Det er viktig at enkeltpersoner fritt kan bytte postkasseleverandør. Like viktig er det å sikre at opplysninger ikke går tapt ved irregulær eller meget raskt opphør av driften hos en postkasseleverandør slik vi i det siste har sett hos enkelte e-postleverandører.

Det er ikke tatt inn noe som regulerer situasjonen med irregulært opphør hos en postkasseleverandør. Vi er heller ikke kjent med om departementet arbeider med andre forskrifter hvor det vil være naturlig å regulere dette. Vi vil her vise til Ekomloven av 4. juli 2003 nr. 83 § 2-11. Her stilles det krav om at en teleleverandør skal ha planer for hva som skal skje ved konkurs, gjeldsforhandlinger og betalingsinnstilling. Det vil etter vår oppfatning være naturlig å stille de samme krav til en postkasseleverandør. Først da vil private personer ha den nødvendig trygghet for at opplysninger går tapt dersom en postkasseleverandør legger ned virksomheten.

Forslaget § 37 andre ledd har bestemmelser om hva som skal skje dersom en postkasseleverandør avviker virksomheten eller ikke lenger har avtale med sentralforvalter. Vi foreslår at det i andre ledd tas inn en bestemmelse om at det i slike tilfelle skal sendes elektronisk varsel til de privatpersoner som bruker vedkommende postkasseleverandør slik at de selv eventuelt kan velge hvilken ny postkasseleverandør de vil ha.

Med hilsen

Solveig Moen
Avdelingsdirektør (Sign)

Terje Karterud
Seniorrådgiver (Sign)

Dette brevet er godkjent elektronisk i Domstoladministrasjonen og har derfor ingen signatur.